

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119420056
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6119420056.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o. so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 994,65 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 6. mája 2021, č. k. 7Csp/60/2020-165 v spojení s opravným uznesením zo dňa 27. januára 2022, č. k. 7Csp/60/2020-228, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. z r u š u j e
a vec v r a c i a prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Levice (v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ ako súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 6. mája 2021, č. k. 7Csp/60/2020-165 v spojení s opravným uznesením zo dňa 27. januára 2022 (ďalej len napadnutý rozsudok) rozhodol tak, že: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 405,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 405,40 eur od 16.04.2021 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá. III. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 18,48 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. V odôvodnení rozhodnutia s poukázal na § 52 ods. 1, 3, 4, 53 ods. 9, § 565 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2, § 7, § 9 ods. 1, 2, § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. Prvoinštančný súd uviedol, že žalobca podal na Okresný súd Banská Bystrica žalobu, ktorou sa domáhal proti žalovanému zaplatenia peňažnej sumy vo výške 994,65 eur na tom skutkovom základe, že žalobca ako obchodná spoločnosť uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 04.07.2017 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1.050 eur zo strany žalobcu, pričom žalovaný sa zviazal peňažné prostriedky vrátiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 23,64 eura, a to počas 72 mesiacov. Žalovaný sa následne dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností keď úver riadne a včas nesplácal, a to napriek opakovaným upozorneniam s tým, že dlžné splátky nedoplátil, v dôsledku čoho nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe takejto skutočnosti žalobca v zmysle obchodných podmienok dňa 11.01.2019 pristúpil k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Tiež poskytol žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností a táto lehota na plnenie uplynula dňa 26.01.2019. Žalovaný však v lehote na plnenie dlžnů

sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje aj zákonné úroky z omeškania. Pred podaním žaloby tiež žalobca vyzval žalovaného listom zo dňa 07.08.2019 na zaplatenie aktuálnej dlžnej sumy s upozornením, že ak takúto sumu neuhradí, tak si bude uplatňovať svoje právo prostredníctvom súdneho konania. Žalovaný vykonal úhrady v celkovej výške 307,32 eura, pričom dlh žalovaného vo výške 994,65 eura pozostáva podľa názoru žalobcu z istiny vo výške 40,86 eura, ktorá predstavuje 14. a 17. splátku, úroku vo výške 65,25 eura, pričom ide o úrok zo 14. a 17. splátky, ako aj zosplatennej istiny vo výške 888,54 eura, ktorá predstavuje istinu splátok po zosplatení č. 18 - 72. Následne upomínací súd platobným rozkazom zo dňa 10.12.2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť dlžnú sumu, pričom žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal v zákonnej lehote proti takémuto platobnému rozkazu odpor. V podanom odpore žalovaný uviedol, že žalobca neuviedol v žalobe, akým spôsobom bola overená bonita klienta s poukazom na § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., a preto v zmysle § 11 ods. 2 takéhoto právneho predpisu sa úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový. Okrem toho žalobca nepostupoval pri predčasnom zosplatení úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, a to aj s poukazom na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/84/2018. Právny zástupca žalovaného ďalej uviedol, že súdy Slovenskej republiky v spotrebiteľských sporoch už viackrát potvrdili, že súčasťou zmluvy môže byť len dokument, s ktorým bol spotrebiteľ vopred oboznámený a dokument, na ktorom je podpis spotrebiteľa. Preto nemôže sa žalobca odvolávať na hlavu 6 obchodných podmienok s názvom „Ukončenie zmluvy“, pretože žalovaný nebol oboznámený s nimi pred podpisom zmluvy. Keďže žalobca nepostupoval pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu a nemá nárok na neuhradené splátky, ktorých zročnosť nastala od 1. splátky po splátku zročnú bezprostredne 3 roky spätne od doručenia žalobného návrhu, pretože tieto splátky pokiaľ neboli uhradené, sú premlčané. Žalobca tiež nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žaloby, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. Súd tiež zistil, že takáto žaloba bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica dňa 29.10.2019. S poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. sa platobný rozkaz podaním odporu zrušil.

4. Tunajší súd vyzval v zmysle § 167 ods. 4 CSP žalovaného, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu. Následne žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 03.08.2020 uviedol, že podľa jeho názoru je zmluva o úvere bezúročná a bezpoplatková, pretože neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z., a to podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorú je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorom dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny. Tiež neboli uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalovaný ďalej uviedol, že napriek tomu, že zo strany žalobcu mu bola predložená výzva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zotráva na všetkých doterajších vyjadreniach a podľa jeho názoru neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, pretože z výzvy k splateniu celého úveru nie je zrejmé, pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Žalovaný bol ako spotrebiteľ síce v zmluve o úvere poučený o svojej povinnosti splatiť celý čerpaný úver za splnenia dohodnutých podmienok, avšak samotná dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť však bola len súčasťou úverových zmluvných podmienok žalobcu, ktoré však nie sú podpísané zmluvnými stranami, a teda netvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Z tohto dôvodu tak zásadné ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno uviesť do všeobecných obchodných podmienok, na čo poukázal vo svojom rozhodnutí aj Ústavný súd Českej republiky, sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013. Z uvedených dôvodov žiadal právny zástupca žalovaného, aby súd žalobu zamietol.

5. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 04.07.2017 prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie zmluvu o spotrebiteľskom úvere s tým, že na základe takejto zmluvy poskytol žalobca žalovanému bezúčelový úver v celkovej výške 1.050,- eur, pričom výška mesačnej splátky bola dojednaná 23,64 eura, počet splátok 72, ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,57 %, RPMN bola určená 19,1 %, odplata bola stanovená 17,57 % a priemerná hodnota RPMN bola určená vo výške 15,70 %. Dátum prvej splátky bol dojednaný k 21.08.2017 a termín konečnej splatnosti k 15.07.2023. Zároveň z tejto úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaný uviedol ako zdroj príjmu zamestnanie u zamestnávateľa STEMI Stansport s. r. o., u ktorého bol zamestnaný od októbra 2016, pričom čistý mesačný príjem predstavoval sumu 1.450 eur a čistý mesačný príjem partnera 520,- eur. Súčasťou úverovej zmluvy bol aj splátkový kalendár s tým, že žalovaný mal vykonávať splátky od 21.08.2017 do 15.07.2023, pričom jednotlivé splátky boli rozčlenené

na istinu a úrok. Neoddeliteľnou súčasťou takejto úverovej zmluvy boli aj úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a. s.. Žalovaný tiež potvrdil, že prevzal takéto podmienky, bol s nimi oboznámený a sú mu zrozumiteľné a považuje ich za určité a prejavuje s nimi súhlas. Súčasťou úverovej zmluvy tak boli aj úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia s tým, že podľa hlavy 6. Ukončenie zmluvy § 2 sa zmluvné strany dojednali, že v prípade ak sa oneskorí klient s platením aspoň 3 splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako 3 mesiace, tak žalobca bude oprávnený celý čerpaný úver zosplatiť. Súčasťou úverovej zmluvy boli aj poisťné podmienky, poisťenie asistenčných služieb a informácia o poisťení dohodnutou zmluvou. Z výpisu čerpania splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný vykonal úhrady v rozsahu 307,32 eura a tie boli započítané na istinu vo výške 120,60 eura a na úrok vo výške 186,72 eura. Žalovaný vykonal čiastkové úhrady, pričom posledná bola vykonaná dňa 10.07.2018. Následne žalobca listom zo dňa 24.11.2018 vyzval žalovaného na zaplatenie splátok vo výške 111,92 eura z titulu omeškania so splácaním mesačných splátok, pričom bol upozornený, že v prípade ďalšieho omeškania bude po splnení podmienok podľa § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka žalobca oprávnený požadovať okamžité splatenie celého úveru vrátane jeho príslušenstva. Takáto výzva k plneniu dlžnej čiastky bola odoslaná žalovanému dňa 27.11.2018, čo vyplýva aj z podacieho hárka (čl. 69). Následne žalobca listom zo dňa 11.01.2019 vyzval žalovaného na splatenie celého úveru, a to vo výške 1.059,65 eura najneskôr do 15 dní. Táto výzva k splateniu celého úveru bola odoslaná na poštovú prepravu žalovanému dňa 15.01.2019, čo vyplýva z podacieho hárka (čl. 26). Súd ďalej z výpisu z obchodného registra žalobcu zistil, že žalobca je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania okrem iného poskytuje úvery a pôžičky nebankovým spôsobom. Žalobca tiež v zmysle predložených listinných dôkazov (čl. 70-75) posudzoval bonitu klienta vo vzťahu k schválenému úveru s tým, že vychádzal z údajov, ktoré mu uviedol žalovaný, a to o výške príjmu svojho, ako aj svojho partnera, pričom žalovaný nedokladal dokumenty k posúdeniu a neprebehol ani hovor so zamestnávateľom, pretože nebol schvaľovacou stratégiou požadovaný. Dňa 04.07.2017 bola vykonaná lustrácia v jednotlivých registroch, z ktorých vyplývajú jednotlivé čerpané úvery zo strany žalobcu, ako aj ich stav ku dňu lustrácie. Z potvrdenia (čl. 125) v spojení s úradným záznamom (čl. 126) vyplýva, že podľa Dodatku č. 20 k Rozvrhu práce Okresného súdu Levice pre rok 2020 bola vec pridelená s účinnosťou od 01.12.2020 novému zákonnému sudcovi, a to Mgr. Danielovi Konerackému.

6. Prvoinštančný súd dospel k názoru, že žalovanému bol poskytnutý úver na základe úverovej zmluvy, ktorá bola uzavretá prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie, pričom táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Pri uzatváraní tejto úverovej zmluvy, ktorá mala formulárový charakter a bola vopred pripravená žalobcom tak žalovaný nemohol ovplyvniť jej obsah, ale musel ju prijať ako celok alebo odmietnuť s tým, že žalobca konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný uzatváral takúto zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ. V konaní tiež nebolo preukázané a ani tvrdené, že by žalovanému boli poskytnuté finančné prostriedky v súvislosti s výkonom jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania, a preto súd dospel k názoru, že žalobca má postavenie veriteľa a žalovaný postavenie spotrebiteľa s poukazom na § 2 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko vzhľadom na dohodnuté zmluvné podmienky ide o spotrebiteľský úver tak ako ho definuje § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Pre spotrebiteľskú zmluvu je typické, že do zmluvného vzťahu vstupuje spotrebiteľ s dodávateľom na základe zmluvných podmienok, ktoré sú vopred dané samotným dodávateľom a spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať takéto zmluvné podmienky. Medzi stranami bolo sporné, či žalobca riadnym spôsobom preveroval bonitu žalovaného, či zmluva mala všetky zákonné náležitosti tak ako to vyžaduje § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a či došlo platným spôsobom k predčasnemu zosplateniu úveru. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k názoru, že pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného o tom, že dostatočným spôsobom nebola preverená jeho schopnosť splácať predmetný úver, tak s takouto obranou sa nemožno stotožniť, pretože už v samotnej úverovej zmluve bola skúmaná výška príjmu nie len žalovaného ale aj jeho manželky, resp. družky s tým, že bolo zisťované zo strany žalobcu aj či žalovaný je zamestnaný alebo má iný príjem zo zárobkovej činnosti. Okrem toho samotný žalobca počas konania predložil listinné doklady, ktoré preukazujú, že skúmal bonitu žalovaného a to v úverových registroch s tým, že po predložení takýchto listinných dokladov ich samotný žalovaný nespochybňoval. Preto súd dospel k názoru, že žalobca postupoval v súlade s § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. a postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súd sa tiež zaoberal či došlo k riadnemu predčasnemu zosplateniu úveru v súlade s právnymi predpismi podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že nedošlo zo strany žalobcu k platnému predčasnemu zosplateniu úveru, pretože vo výzve na plnenie dlžnej čiastky zo dňa 24.11.2018, ktorá bola odoslaná na poštovú prepravu za účelom doručenia žalovanému na adresu, ktorú uviedol v úverovej

zmluve, neboli identifikované tie nezaplatené splátky, pre ktoré sa žalobca rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Takýto právny úkon je tak neurčitý a nezrozumiteľný, a preto s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka ide o neplatný právny úkon. Keďže takýto právny úkon je neplatný, tak neboli splnené zákonné podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a tým ani nedošlo k predčasnému zosplatneniu úveru platným spôsobom. Predmetný úver tak nebol predčasne zosplatnený, pričom súd považoval za nesporné, že žalovaný vykonal úhrady v rozsahu 307,32 eura v dôsledku čoho boli splátky č. 1 - 13 riadnym spôsobom zaplatené a záväzok žalovaného zanikol v tejto časti splnením dlhu. Súd tiež preskúmal úverovú zmluvu a s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/, k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. zistil, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, pretože zmluva neobsahuje údaje o predpokladoch, ktoré boli použité pri výpočte RPMN ako aj dobu trvania zmluvy. Základný predpoklad, ktorý sa pri výpočte RPMN aplikuje je uvedený priamo v ustanovení § 19 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom pri výpočte sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a veriteľ ako aj spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. „Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.“ (rozsudok Krajského súdu 7CoCSp/7/2020 zo dňa 29.06.2020). Zo zákona o spotrebiteľských úveroch tiež vyplýva, že zmluva musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa názoru súdu však v úverovej zmluve nie je jasne a zrozumiteľne uvedená doba trvania zmluvy, pričom údaj o počte splátok, ktoré mal zaplatiť žalovaný resp. splátkový kalendár, ktorý je súčasťou zmluvy nemožno považovať za údaj o dobe trvania, pretože počet splátok (splátkový kalendár) a doba trvania zmluvy sú dve odlišné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré zákon rozlišoval.

7. Z uvedených dôvodov tak súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie splátok č. 14 - 45 v rozsahu ich istiny a to z dôvodu, že predmetný úver bol bezúročný, pričom tieto splátky boli v čase rozhodovania súdu splatné a z predložených listinných dokladov nevyplývalo, že by došlo k ich zániku splnením dlhu alebo iným zákonným spôsobom. Preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 405,40 eur, ktorá predstavuje tieto splátky v rozsahu ich istiny.

8. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti, v ktorej si žalobca uplatňoval svoj nárok v rozsahu presahujúcom sumu 405,40 eur, a to v časti vyčíslených úrokov vo výške 65,25 eura, v časti úroku za splátky č. 14 - 45, pretože úver bol bezúročný a bezpoplatkový. Okrem toho súd nepriznal žalobcovi aj nárok na ďalšie splátky a to splátku č. 46 - 72, pretože v čase rozhodovania súdu tieto splátky neboli ešte splatné a žaloba tak bola podaná v tejto časti predčasne.

9. Súd priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania, a to v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., pretože žalovaný sa dostal do omeškania s peňažným plnením, a to so sumou 405,40 eur s tým, že tieto úroky z omeškania boli priznané v rozsahu zákonnej úrokovej sadzby. Súd ustálil obdobie omeškania od 16.04.2021, kedy sa žalovaný dostal do omeškania so sumou 405,40 eur, pretože ako vyplýva zo splátkového kalendára, tak jednotlivé splátky boli splatné k 15. dňu v mesiaci, pričom splátka č. 45 bola splatná 15.04.2021 a k 16.04.2021 bol tak žalovaný v omeškaní s dlžnou sumou. Súd tak nemohol priznať žalobcovi úroky z omeškania už od 27.01.2019 zo sumy 929,40 eur tak ako si ich uplatnil v podanej žalobe, pretože by to bolo v rozpore s vyššie uvedenými skutočnosťami (úver bol bezúročný a nedošlo k platnému predčasnému zosplatneniu úveru), a preto aj v časti úrokov z omeškania bol nárok žalobcu čiastočne zamietnutý.

10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, pretože tak žalobca ako aj žalovaný boli úspešní čiastočne, pričom žalovaný bol úspešný v rozsahu 59,24 % a žalobca v rozsahu 40,76 %. Celkový úspech v súdnom konaní mal tak žalovaný v rozsahu 18,48 %, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia.

11. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti a výroku o náhrade trov konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že s poukazom na § 9 ods. 2 písm. f/ zákona číslo 129/2010 Z. z. veriteľ použil objektívne zistiteľné kritériá, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a keď je konečná splatnosť poskytnutého úveru. K absencii dátumu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru tak ako naň poukazuje prvoinštančný súd, poukázal na bod 41 úverovej zmluvy, ktorým je deň 15.07.2023. Pokiaľ ide o RPMN žalobca poukázal na to, že žalovaný len deklaratívne konštatuje, že hodnota RPMN je v úverovej zmluve uvedená nesprávne, absolútne však neuviedol výpočet ani odôvodnenie, na základe, ktorého k danému záveru dospel. Výpočet realizoval prostredníctvom internetových kalkulačiek. Údaje o RPMN je potrebné uviesť zrozumiteľne a stručne. V tomto prípade mal spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy jasnú informáciu, že RPMN spojená s úverom je vo výške 19,1 %. Žalobca sa vyjadril aj k záveru súdu o neplatnom zosplatnení úveru. Žalobca poukázal na to, že riadne dodržiaval a striktnie postupoval v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Žalovaný bol niekoľko krát upozorňovaný na vzniknutý dlh aj na porušenie platobnej disciplíny. Pokiaľ by aj súd akceptoval právne posúdenie súdu o neplatnom zosplatnení, uvedené nemení nič na skutočnosti, že žalovaný je v omeškani s úhradou splatných splátok. V závere konštatoval, že zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenie, pre ktoré by išlo o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navrhol napadnutý rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vrátiť súdu 1 inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu s tým, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a navrhuje ho potvrdiť.

13. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

14. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti bolo potrebné v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

16. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

17. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

18. Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, odvolací súd skúmal, či konanie v predmetnej veci takouto vadou netrpí. Osobitne sa zameril na skúmanie, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, pod ktorou treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva strany súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky, okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

19. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Výkladom

tohto ustanovenia treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť vyvodené. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Účelom odôvodnenia rozhodnutia je totiž preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu i s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné. V opačnom prípade sa účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom pre porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní, a teda i porušuje právo na spravodlivé súdne konanie.

20. Odvolací súd konštatuje, že predmetom odvolacieho konania pôvodne uplatnený nárok presahujúci nárok právoplatne priznaný v I. výroku napadnutého rozsudku, pretože tento výrok napadnutý odvolaním nebol.

21. Odvolací súd poukazuje na správnosť zistení prvoinštančného súdu, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 04.07.2017 prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie zmluvu o spotrebiteľskom úvere s tým, že na základe takejto zmluvy poskytol žalobca žalovanému bezúčelový úver v celkovej výške 1.050,- eur, pričom výška mesačnej splátky bola dojednaná 23,64 eur, počet splátok 72, ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,57 %, RPMN bola určená 19,1 %, odplata bola stanovená 17,57 % a priemerná hodnota RPMN bola určená vo výške 15,70 %. Dátum prvej splátky bol dojednaný k 21.08.2017 a termín konečnej splatnosti k 15.07.2023. Zároveň z tejto úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaný uviedol ako zdroj príjmu zamestnanie u zamestnávateľa STEMI Stansport s. r. o., u ktorého bol zamestnaný od októbra 2016, pričom čistý mesačný príjem predstavoval sumu 1.450,- eur a čistý mesačný príjem partnera 520,- eur. Súčasťou úverovej zmluvy bol aj splátkový kalendár s tým, že žalovaný mal vykonávať splátky od 21.08.2017 do 15.07.2023, pričom jednotlivé splátky boli rozčlenené na istinu a úrok. Neoddeliteľnou súčasťou takejto úverovej zmluvy boli aj úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. Z výpisu čerpania splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný vykonal úhrady v rozsahu 307,32 eur a tie boli započítané na istinu vo výške 120,60 eur a na úrok vo výške 186,72 eur. Žalovaný vykonal čiastkové úhrady, pričom posledná bola vykonaná dňa 10.07.2018. Následne žalobca listom zo dňa 24.11.2018 vyzval žalovaného na zaplatenie splátok vo výške 111,92 eur z titulu omeškania so splácaním mesačných splátok, pričom bol upozornený, že v prípade ďalšieho omeškania bude po splnení podmienok podľa § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka žalobca oprávnený požadovať okamžité splatenie celého úveru vrátane jeho príslušenstva. Prvoinštančný súd správne posúdil aj charakter právneho vzťahu, ktorý označil za spotrebiteľských. Možno tiež súhlasiť so zisteniami a závermi prvoinštančného súdu ohľadne skúmania bonity žalovaného.

22. Odvolací súd konštatuje, že napriek vyššie uvedeným zisteným skutočnostiam, prvoinštančný súd dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom. V prvom rade išlo o závery týkajúce sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti v zmysle prvoinštančným súdom označených zákonných ustanovení § 9 ods. 2 písm. f/, písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. Odvolací súd konštatuje, že výklad ustanovenia týkajúce sa doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a deň konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru boli v tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu naplnené, pretože z obsahu samotnej zmluvy vyplývajú údaje týkajúce sa doby trvania úveru a termínu konečnej splatnosti úveru. Doby trvania úveru možno posúdiť na základe údajov o dátume podpisu zmluvy a termínu konečnej splatnosti (pri predpoklade riadneho splácania). Výklad, ktorý by prikazoval obligatórnu náležitosť, a to dobu trvania zmluvy v samostatnej „kolónke“ označenej ako „doba trvania zmluvy“ (s tými istými údajmi podpísanie zmluvy až do konečnej splatnosti) by podľa názoru súdu prekračoval rámec povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona. Termín konečnej splatnosti, ako taký, sa nachádza zmluve v bode 41 zmluvy, v ktorom je uvedený dátum 15.07.2023. Pokiaľ ide o údaj RPMN podľa písm. k/ uvedeného zákonného ustanovenia, z pohľadu výkladu postačuje, aby z obsahu zmluvy bolo možné dohľadať všetky údaje, ktoré sú potrebné dosadiť do matematického vzorca pre výpočet RPMN. Podľa názoru odvolacieho súdu nemusí byť súčasťou zmluvy samotný matematický výpočet, respektíve matematický vzorec, pretože zákonodarca by takú

povinnosť vyjadriť iným spôsobom napríklad vyjadrením, že zmluva musí obsahovať aj matematický vzorec RPMN. V naznačenom zmysle bude potrebné v ďalšom konaní vyhodnocovať splnenie týchto náležitostí spotrebiteľskej zmluvy.

23. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. V ďalšom obsahu napadnutého rozsudku súd prvej inštancie zistil (odôvodňoval), že predčasné zosplatenie úveru nenastalo z dôvodu, že výzva, ktorá bola adresovaná žalovanému neobsahovala údaje o konkrétnej splátke, pre ktorý mal byť úver zosplatený. Preto súd prvej inštancie aj zistil absolútnu neplatnosť takéhoto právneho úkonu. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že nebolo možné konštatovať bez ďalšieho absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorý sa týkal výzvy žalovanému, pretože zákon nijako bližšie nekonkretizuje, že taký údaj by výzva mala obsahovať, hoci odvolací súd uznáva, že pre sprehradenie úkonov účastníkov právneho vzťahu by taký údaj bol vo výzve žiadateľný. Z uvedeného pohľadu bude potrebné v rámci ďalšieho postupu prvoinštančného súdu v zmysle § 150 ods. 2 CSP vyzvať žalobcu na ďalšie skutkové tvrdenia ohľadne splátky, pre ktorú má byť predčasne úver zosplatený, s následným dokazovaním ohľadne tejto skutočnosti (v prípade jej spornosti alebo pochybnosti v zmysle zásady uplatňujúcej sa v dokazovaní, že ten kto tvrdí určitú skutočnosť, má jej existenciu aj preukázať) s tým, že prvoinštančný súd vyhodnotí aj splnenie predpokladov predčasného zosplatenia.

26. V prípade, ak prvoinštančný súd v ďalšom konaní ustáli, že predčasné zosplatenie veriteľom bolo účinné, bude sa pri vyhodnocovaní nárokovateľnosti zvyšku procesného nároku (na úroky po zosplatení) pridržať vyššie uvedeného právneho názoru a o zvyšku nároku rozhodne.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné napadnutý rozsudok v zmysle § 389 písm. b/ a c/ CSP vrátane závislého výroku o náhrade trov konania zrušiť, z dôvodu z nesprávneho právneho posúdenia a nedostatočného zistenia ďalšej skutočnosti (splátka, pre ktorú mal byť úver veriteľom zosplatený).

28. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

29. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).